

данного рынка, что усиливает риски и возможный «ухудшающий отбор». На потребительском рынке, к примеру, в телевизионной рекламе воздействие на потребителя формирует у него определенное мнение о товаре, которое может являться асимметричным. Асимметрия на рынке труда может проявляться в отсутствии достаточно полной информации для нанимаемых работников о условиях труда и будущей заработной плате. Поэтому трудоустраиваемый в итоге покидает место работы, что увеличивает уровень безработицы и снижает уровень доходов и спроса на рынке товаров. Асимметрия информации проявляется и на рынке кредитов, когда, к примеру, банки выдают кредиты без справки о доходах. При этом они заведомо отказываются от владения полной информацией о финансовом положении клиента и о его платежеспособности, что увеличивает их риски.

Примером такого проявления асимметрии информации на товарном рынке является конфликт по поводу экспорта кондитерских изделий украинского производителя «Roshen», поставки которого были запрещены на территорию России. Причиной прекращения поставок являлись претензии по поводу выполнения требований санитарных норм производства продукции. Этому конфликту приписывают политический характер, но после многих проверок Россия решила возобновить поставки продукции «Roshen» на свой рынок. Но данный конфликт оставил негативный отпечаток на репутации данного бренда. Поэтому спрос на продукцию «Roshen» может упасть, т.к. покупатели не проинформированы, что конфликт улажен (продукция прошла все проверки без осложнений) и, основываясь на своих асимметричных знаниях, принимают решение о выборе и покупке товара.

Для более эффективного функционирования товарного рынка целесообразно предложить следующие меры по уменьшению асимметрии на товарном рынке. Это усиление контроля над обеспечением правдивой и полной информации о товаре согласно законодательства Украины; расширение спектра прав потребителей в плане информированности; сертификация большего количества товаров на территории Украины; расширение классификаций товаров, для которых предусмотрена гарантия при покупке.

Таким образом, асимметрия информации как явление на рынках, особенно товарном, неизбежна и не позволяет представить реальную картину рынка. Поэтому для роста эффективности рынка и большей информированности потребителей требуется ее минимизировать, что делает актуальными дальнейшие исследования в этом направлении.

Радущев О.Г.
ДОННУЭП

ВОПРОСЫ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ ГАРАНТИЙ НЕ ФОРМАЛЬНО ЗАНЯТЫХ РАБОТНИКОВ В УКРАИНЕ

Под неформальной занятостью мы понимаем совокупность экономических отношений, которые характеризуют участие граждан в

дозволеної законом економічної діяльності, результати якої не учитуються офіційною статистикою.

К складу неформально зайнятих осіб можна віднести: громадян, які займаються підприємницькою діяльністю без створення підприємства (вуличні торговці, водії таксі, майстра побутової техніки, горничні, сторожі, водії, няні, домашні кухарі, репетитори); фермерські сімейні господарства, зайняті виробництвом продукції сільськогосподарського, лісного господарства, полювання, риболовства та її переробкою; осіб, зайнятих наданням професійних послуг (лікарі, нотаріуси, аудиторі, програмісти тощо), зареєстрованих як фізичні особи-підприємці без освіти юридичної особи; осіб, які внаслідок втрати працездатності (інвалідності, віку) не можуть працювати в офіційному секторі та часто змушені шукати роботу в неформальному секторі; згідно статистики в Україні в цьому сегменті зайняті молодь від 15–24 років (30 %) та особи пенсійного віку 60–70 років (27,7 %); працівників, найнятих на роботу на основі усного угоди з роботодавцем в приватному секторі.

Зайнятість в неформальному секторі стала важливою формою адаптації до нових умов для більшості населення. В той час коли ведення малого та середнього бізнесу ускладнено великою кількістю адміністративних та інших бар'єрів, саме неформальний сектор дозволяє їх обійти та мінімізувати витрати. Також неформальний сектор відкриває доступ до нових професій, дозволяючи «дешево» отримувати нові навички. Від'ємними сторонами неформального сектора є відсутність соціальних гарантій з боку держави, контролю за умовами праці, за якістю наданих товарів та послуг, працівники нерідко втрачають кваліфікацію, професійні навички, що значно знижує якість трудової спроможності. Неформальна діяльність також знижує управляємість штатом працівників, негативно впливає на основне виробництво. Державний бюджет та соціальні фонди втрачають значущу частину коштів внаслідок того, що в неформальному секторі доходи не підлягають оподаткуванню, в зв'язі з їх прихованістю. В Україні масова неформальна зайнятість стала в певній мірі гальмом на шляху держави до економічного зростання (низька продуктивність та використання примітивних технологій). Відокремлені види неформальної зайнятості переплітаються з кримінальною діяльністю, нелегальною міграцією, виробництвом продукції з порушенням ліцензійного та авторського права тощо.

Рідкозубова А.В.
НТУ «ХП»

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ «ЗЕЛЕНОГО» ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Однією з умов сталого економічного та соціального розвитку є охорона довкілля, раціональне використання природних ресурсів та збереження